DZIS 6 STRON

goniec codzienny

Wilno
NIEDZIELA
30 listopada 1941 r.
Nr. 115
Cena w Wilnie 5 fen.

Sprzeczne z prawem międzynarodowym zachowanie się ludności Rostowa

Dalsze postępy ofensywy na Moskwę. — Ponowne ciężkie krwawe straty nieprzyjaciela koło Rostowa i w łuku rzeki Dońca. — Walka ścigaczy w Kanale.

Z Kwatery Głównej Führera, 29 listopada.

Naczelne Dowództwo Niemieckich Sił Zbrojnych podaje:

W ataku na Moskwę poczyniono dalsze postępy. Koło Rostowa oraz w łuku rzeki Doniec nieprzyjaciel poniósł ciężkie, krwawe straty podczas ponownych ataków, prowadzonych przy silnym skoncentrowaniu i bezwzględnym użyciu swoich sił. Załoga Rostowa stosownie do rozkazu oczyszcza węższy rejon miasta, by obecnie bezwzględnie zastosować względem ludności niezbędne środki odwetowe, bowiem wbrew prawu międzynarodowemu ludność miasta brała udział w walce na tyłach oddziałów niemieckich. Pod Petersburgiem udaremniono silniejsze próby nieprzyjacielskie wyrwania się z oblężenia.

W Afryce Północnej oddziały sprzymierzone prowadzą koncentryczny atak przeciwko wielkim siłom brytyjskim, które ponownie uderzyły na Tobruk.

Niemieckie samoloty bojowe bombardowały z dobrym skutkiem obiekty kolejowe pod Sidi-Barani.

Statki strażnicze skutecznie odparły w Kanale atak flotylli ścigaczy brytyjskich na jedną karawanę. Częściowo już uszkodzone statki nieprzyjacielskie ścigane były przez torpedowce niemieckie, przy czym jeden brytyjski ścigacz został zatopiony, a dwa dalsze tak ciężko uszkodzone w walce z bliska, że z ich stratą należy się liczyć.

Wszystkie statki niemieckie wróciły do przeznaczonych portów.

Nieudane lądowanie Anglików

BERLIN. (DNB). W związku z ogłoszoną już brytyjską próbą lądowania w nocy na 24 listopada na wybrzeżu Normandii, dowiaduje się jeszcze DNB z kół wojskowych, że Brytyjczycy, których bezpośrednio po ich wylądowaniu przyjęła niemiecka obrona wybrzeża gwałtownym ogniem, porzucili w pośpiesznej ucieczce swoje karabiny, karabiny maszynowe i całą amunicję, oraz kilka hełmów stalowych. Łodzie opuściły bezzwłocznie wybrzeże.

Złożenie wieńców ku czci poległych

BERLIN. DNB. Bawiący w stolicy Rzeszy w związku z uroczystościami związanymi z rocznicą paktu antykominternowskiego ministrowie spraw zagranicznych Bułgarii, Danii i Kroacji złożyli 26.11. przed południem pod pomnikiem poległych na Unter den Linden wieńce ku uczczeniu pamięci poległych.

Trzęsienie ziemi w Europie

BERLIN. (DNB). Stacje sejsmograficzne różnych krajów zarejestrowały we wtorek wieczorem szczególnie silne trzęsienie ziemi, którego ognisko do tej pory nie jest jeszcze znane. Sejsmograf obserwatorium astronomicznego Königstuhl pod Heidelbergiem zanotował wstrząsy w odległości około 2,700 km. Amerykańskie stacje sejsmograficzne uznały to trzęsienie za najsilniejsze od czasu swego istnienia. W pewnej stacji angielskiej zepsuły się instrumenty wskutek silnego wstrząsu. W Lizbonie odczuto trzęsienie bezpośrednio. Trwało tu ono kilka sekund, a domy zachwiały się. Ludność wyszła z mieszkań, a ruch na krótki czas ustał. Według pierwszych doniesień, szkód nie ma.

NOWY JORK. (DNB). Jak donosi Associated Press, minister kolonij Moyne oznajmił w angielskiej izbie lordów, że brak materiału wojennego przeszkodził dotychczas sformowaniu wojska żydowskiego w liczbie 10.000 żołnierzy. Armja żydowska miała być, jak wiadomo, utworzona na wniosek przywódcy syjonistycznego Weizmana w Stanach Zjednoczonych, Palestynie i innych krajach.

Sidi Omar znów zdobyty

BERLIN. Niemiecko-włoskie oddziały odniosły w Afryce Północnej dalsze sukcesy. Liczba jeńców i zdobyczy wojennej stale wzrasta. Silne nieprzyjacielskie oddziały pancerne zostały doszczętnie zniszczone. Ponowne wypady z Tobruku zostały również udaremnione. Generał Rommel potrafił powstrzymać siłę uderzenia liczebnie silniejszych wojsk angielskich i okrążyć Anglików, tak że w obecnym momencie zaciętej bitwy nie można już mówić o angielskiej ofensywie.

RZYM. 27.11. W Marmarica siły zbrojne Osi w ścisłej taktycznej współpracy osiągnęły sukcesy przeciwko wojskom brytyjskim w rejonie na południowy wschód od Tobruku i na froncie pod Sollum. Również wczoraj, jak donosi włoska kwatera główna, osiągnięto znaczne sukcesy. Na froncie pod Sollum zdobyły niemieckie i włoskie oddziały pancerne z powrotem ważne stanowisko Sidi Omar, a dywizja Savona odparła ataki nieprzyjacielskich czołgów. Bez przerwy odsyła się brytyjskich jeńców do Bardii, która znajduje się trwale w ręku włoskim.

Dalej na zachód odbywały się gwałtowne walki dywizji Ariete z nieprzyjacielskimi oddziałami piechoty i czołgów.

Przed Tobrukiem odparły oddziały włoskie ponowne próby wydarcia się oblężonych. Stanowiska obronne i obiekty portowe były znowu bombardowane przez oddziały włoskiego lotnictwa. Angielskie jednostki morskie ostrzeliwały bezskutecznie odcinki wybrzeża na zachód od Tobruku. W walkach w powietrzu włoskie lotnictwo zestrzeliło ogółem 13 nieprzyjacielskich maszyn. Ze strony włoskiej brały udział nowe typy maszyn. Szczególnie odznaczyła się przy tym eskadra myśliwców, która sama w pewnej bitwie powietrznej przeciwko 30 samolotom Curtiss siedem z nich zestrzeliła, a inne skutecznie ostrzelała ogniem z własnych maszyn nie ponosząc wcale strat.

W Afryce Wschodniej Gondar i sąsiednie stanowiska ustawicznie były ostrzeliwane ogniem artylerii i bombardowane przez nieprzyjacielskie lotnictwo. Włoskie baterie odpowiadały skutecznie na ogień i udaremniły wszelkie próby zbliżenia się nieprzyjaciela.

RZYM. 28. 11. Włoska kwatera główna donosi, że w Afryce Wschodniej przeciwnik, po dokonaniu w ciągu ostatnich dni przygotowań, w czwartek zaatakował otoczone ze wszystkich stron miasto Gondar. Siły włoskie, które w stosunku do bronionych pozycyj były liczebnie słabe, walczyły zażarcie pomimo niesprzyjających warunków i pomimo ustąpienia kilku grup kolonialnych, cofających się z powodu intensywnego ognia i bombardowania. Opór trwał do godzin popołudniowych, do chwili, gdy wojskom nieprzyjacielskim, wspieranym licznymi czołgami, udało się wedrzeć do dzielnic mieszkalnych. Wobec zupełnego wyczerpania się możliwości oporu oraz celem uniknięcia dalszych ofiar wśród ludności italskiej i miejscowej, naczelny dowódca tego oddziału wydał o godzinie 14 rozkaz zaprzestania działań.

Wyzywająca postawa Waszyngtonu

Warunki przedstawione Japonii

NOWY JORK. Prasa pisze pod dużymi tytułami: „Wręczenie północno-amerykańskich warunków przedstawicielom Japonii". „New York Daily News" donosi z Waszygtonu, że rząd Stanów Zjednoczonych obstaje w swej nocie przy swym nieustępliwym stanowisku. Gazeta donosi dalej, że prezydent umówił się na konferencję z Kurusu w niepodanym terminie.

Sow. łodzie podwodne w Bosforze

ISTAMBUŁ, 28 listopada. Według niepotwierdzonych dotąd wiadomości trzy sowieckie łodzie podwodne wpłynęły na tureckie wody terytorialne, i udały się na wody w górnym Bosforze. Według innej wersji sowiecki okręt wojenny, zbliżywszy się do tureckiego brzegu, wymienił strzały z turecką strażą wybrzeżną.

Paniczny nastrój i rozkład w armii sowieckiej

BERLIN. (DNB). Na pytanie, co się dzieje w armii bolszewickiej, najlepiej odpowiadają drakońskie rozkazy komisarzy. Rozkazy te setkami dostają się do rąk niemieckich i świadczą o tym, że we wszystkich jednostkach bolszewickich od Czarnego aż do Białego Morza dzieje się to samo. Typowe są tu zarządzenia generała Mechlisa, komisarza armii 1 stopnia, który zajmuje stanowisko szefa zarządu propagandy politycznej armii sowieckiej. Zaczyna on w ten sposób:

„Zdarzyło się w ubiegłych dniach w oddziałach wojskowych armii sowieckiej, że pojedyńczy żołnierze w sposób paniczny uciekali z pola bitwy. Tchórze i dezerterzy przenieśli przez swoją zwierzęcą obawę panikę w nasze szeregi i przez to zdemoralizowali nasze wojska. W wielu wypadkach komuniści i komsomolcy nie tylko nie występują przeciwko tchórzom i rozsiewaczom paniki, lecz sami wzniecają haniebną ucieczkę z pola bitwy".

Rozkaz omawia następnie jako przykład zachowanie się podporuczników Sapuna i Petroczenki i zarządza w punkcie 4 następująco:

„Cały aparat polityczny, jak również organizacje partyjne i komsomolskie winny prowadzić zdecydowaną walkę z paniarzami, tchórzami, dezerterami i niezadowolonymi, bez względu na ich osobę. W każdym oddziale należy dać do zrozumienia co należy tym, którzy, w większym lub mniejszym stopniu, wierzą prowokacyjnym pogłoskom i ulegają tchórzostwu lub panice. Tchórzy, dezerterów, uciekających z oddziałów i niezadowolonych należy bezzwłocznie wydalać z partii i organizacji komsomolskiej i oddawać sądowi wojennemu. Co trzy dni należy mi meldować o rezultatach tej pracy".

Liczba zbiegów świadczy, że komisarzom nie udało się przez ich niemiłosierny system straszenia dać do zrozumienia co należy żołnierzom bolszewickim.

„Żadnych więcej sondowań pokojowych"

W poczuciu ostatecznego zwycięstwa

Przemówienie ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop'a podczas berlińskiego spotkania mężów stanu

BERLIN, 26. 11. Na przyjęciu, które wydał minister spraw zagranicznych Rzeszy we środę w południe w hotelu Kaiserhof ku czci przybyłych do Berlina z okazji aktu państwowego europejskich mężów stanu, wygłosił minister Rzeszy von Ribbentrop przemówienie. Po przywitaniu wysokich gości, oświadczył minister między innymi:

Prawie nie można sobie dzisiaj wyobrazić, że Anglia rozpoczęła tę wojnę przeciwko Niemcom, ponieważ Niemcy chciały w drodze dobrowolnego plebiscytu włączyć z powrotem do Związku Rzeszy niemieckie miasto Gdańsk i wybudować autostradę przez gdański korytarz. Wprawdzie była to tylko zewnętrzna przyczyna wypowiedzenia przez Anglię wojny Niemcom 3 września 1939 r. W istocie władcy wówczas panującej jeszcze i światem Anglii nie przyznawali Niemcom miejsca, jakie należało się wielkiemu narodowi w Europie, lub które przynajmniej gwarantowałoby mu wolne od trosk życie. Już wówczas, podczas tych pertraktacyj było dla nas rzeczą jasną, że decydujące, przede wszystkim żydowskie siły w Anglii reprezentowały pogląd: Albo Niemcy zadowolą się przeznaczoną im przez Anglię rolą polityczną w Europie i akceptują uznany przez Anglię za wystarczający dla narodu niemieckiego poziom życia — albo będzie wojna. Przy wszystkich ówczesnych rokowaniach była ta ukryta, albo otwarcie wypowiadana pogróżka wojenna zawsze najwyższą mądrością brytyjskich mężów stanu.

Czy propagandziści angielscy mają rację, gdy mówią, jakobym ja, nie znając Anglików i zapominając o charakterze angielskim, składał sprawozdania Wodzowi Niemiec, że Anglia nigdy nie będzie walczyć chętnie — sąd pozostawiam przyszłości. Lecz przyszłość rozstrzygnie coś o wiele więcej ważnego.

„Cała nadzieja pana Churchilla i jego, nieprzyjaznych Niemcom, popleczników ze Stanów Zjednoczonych wraz z panem Rooseveltem na czele spoczywała ostatecznie na Wschodzie".

Tym zdaniem nawiązał minister spraw zagranicznych Rzeszy do obecnego stanu spraw. „W ten sposób przechodzę, moi panowie", tak oświadczył on, „do fazy wspólnej walki wyzwoleńczej, która, jestem tego pewny, nazwaną zostanie pewnego dnia rozstrzygającą zarówno dla wyniku tej wojny, jak również dla losu Europy, a przez to i dla przyszłości całego świata kulturalnego wogóle: do kampanii przeciwko Rosji Sowieckiej.

Rząd Rzeszy otrzymał bardzo dokładne dowody o tajnych posiedzeniach angielskiej izby gmin w ciągu 1940 r. Wynika z nich całkiem niezbicie, że izba gmin po klęsce Francji w sposób zrozumiały nadzwyczaj troszczyła się o sprawę dalszego przebiegu i o szanse wojny. Pan Churchill, jak wskazują znajdujące się w naszym ręku dokumenty, starał się ponownie pozyskać naród angielski dla swojej polityki wojennej, przez to, że wygłosił przed izbą gmin następujące słowa:

1. Że na podstawie prowadzonych w Moskwie rokowań otrzymał on wyraźne przyrzeczenie, iż Rosja Sowiecka przystąpi do wojny po angielskiej stronie, i

2. że ma on obietnicę prezydenta Roosevelta popierania bez ograniczeń przez Anglię wojny. Celem angielsko-rosyjskiego planu było zaatakowanie znajdujących się na Bałkanach wojsk niemieckich możliwie z trzech stron, co jak wiadomo dzięki postawie naszych przyjaciół bałkańskich i rządu tureckiego przez szybkie i decydujące zwycięstwa Osi zostało udaremnione.

W dalszym ciągu swojej mowy przedstawił minister spraw zagranicznych Rzeszy klęskę Sowietów i jej skutki. „W ciągu pięciu miesięcy zniszczoną została w Europie również i ta ostatnia militarna nadzieja Anglosasów. Sądzę, że nie przesadzę, gdy powiem, że te pięć miesięcy kampanii wschodniej nazwane będą największym dziełem wojennym w historii świata. W ciągu tych pięciu miesięcy udało się w walce przeciwko uparcie i zawzięcie i z obawy przed kulą swoich komisarzy z wściekłą odwagą walczącemu przeciwnikowi, przeciwko przeogromnemu materiałowi wojennemu, artylerii, czołgom najnowszego typu, wobec trudności operacyj na olbrzymich rosyjskich przestrzeniach, przy niepomyślnej pogodzie, wśród błot, deszczów, śniegu, zimna i przy trudnym do opisania stanie dróg tego kraju, doszczętnie zniszczyć dobrze uzbrojoną i liczbowo największą armię świata.

Skutki tej sowiecko - rosyjskiej klęski i zajęcia znacznie większej części europejskiej Rosji w roku 1941 pragnę ująć w następujące punkty:

1. Pod względem militarnym zniknął przez to ostatni sprzymierzeniec Anglii na kontynencie jako czynnik, posiadający jakieś znaczenie. Atak na Niemcy i Italię oraz ich sprzymierzeńców stał się przez to w Europie niemożliwy. Nadto olbrzymie siły zostały zwolnione.

(Ciąg dalszy na str. 2-giej)

Przemówienie ministra von Ribbentrop'a

(Dokończenie ze str. 1)

3. Pod względem gospodarczym stała się obecnie Oś z ich przyjaciółmi a przez to cała Europa niezawisłą od krajów zamorskich. Europa stała się raz na zawsze niezależną od blokady.

Zboże i surowce europejskiej Rosji mogą całkowicie zaspokoić potrzeby Europy. Jej przemysł wojenny zostanie oddany na usługi gospodarce wojennej Niemiec i ich sprzymierzeńców, przez co potencjał wojenny Europy potężnie wzrośnie. Organizacja tej olbrzymiej przestrzeni jest już w pełnym toku. W ten sposób stworzono obydwa ostatnie i decydujące warunki ostatecznego zwycięstwa Osi i jej sprzymierzeńców przeciwko Anglii.

W obliczu pozostałych jeszcze w ręku Sowietów możliwości na polu wojskowym i gospodarczym nie jest zbyt trudno przepowiedzieć dalszy przebieg wypadków na wschodzie. Brak wyszkolonych żołnierzy i materiału wojennego uniemożliwia Sowietom rozwinąć w przyszłości tego rodzaju akcję, któraby w granicach sytuacji ogólnej mogła mieć znaczenie zwrotu w tej wojnie. Z punktu widzenia ogólnego prowadzenia wojny znajduje się dzisiaj Oś i jej sprzymierzeńcy wobec Anglii i jej pomocników w strategicznie absolutnie górującej sytuacji.

W prowadzeniu dalszej wojny przeciwstawiają się sobie obecnie: Angielskie wyspy z ich północnoamerykańskimi popiecznikami z poza Oceanu po jednej stronie i potężny europejski blok z drugiej strony. Niemcy i Italia mogą decydującą siłę swoich armij, flot i broni powietrznej skoncentrować dla zniszczenia głównego brytyjskiego przeciwnika. W walce tej zarówno ze względu na położenie strategiczne, jak również jeśli chodzi o użycie ludzi i materiału wojennego, wszystkie szanse znajdują się po stronie europejskiej koalicji.

Lecz również dla ogólnej sytuacji politycznej w świecie klęska bolszewizmu ma decydujące znaczenie. Przewaga sprzymierzonych w pakcie trzech, wielkich mocarstw, Niemiec, Italii i Japonii oraz związanych z nimi państw, stała się po usunięciu Związku Sowieckiego jako wielkiego mocarstwa tak silną, że nie widzę żadnej innej kombinacji państw, któraby na stałe mogła przeciwko niej powstać. Z grubsza patrząc, rozciąga się sfera władzy tej grupy i ich przyjaciół na całą europejską przestrzeń od Nordkap aż do obszarów Morza Śródziemnego, od wybrzeża Atlantyku aż do głębokiego wnętrza Związku Sowieckiego. Również obszary północnoafrykańskie i Bliski Wschód, gdzie jeszcze obecnie nieprzyjaciel ma pozycje, nie będą mogły uniknąć na stałe oddziaływania tej politycznej i militarnej potęgi. W Azji Wschodniej atoli znajduje się wielkie mocarstwo Japonia, która tam panuje nad dalszym rozwojem wypadków i której żadna potęga świata nie może zaprzeczyć przypadającego jej górującego stanowiska.

Co się tyczy stanowiska prezydenta Roosevelta, chciałbym stwierdzić następującą rzecz: Czy i w jakich rozmiarach Stany Zjednoczone dostarczają materiału wojennego naszym wrogom, czy Stany Zjednoczone ponadto wystąpią przeciw nam do wojny, czy nie, w niczym to nie zmieni wyniku tej wojny, to znaczy zwycięstwa Osi i ich sprzymierzeńców. Trzeba się rzeczywiście zapytać, jak długo zdrowy rozsądek amerykańskiego narodu będzie tolerował tego rodzaju katastrofalną politykę swego rządu. Istotnie w rozmaitych wypadkach odnosiło się wrażenie, jakoby rozumni Amerykanie protestowali przeciwko temu postępowaniu. Po ostatnich głosowaniach ma dzisiejszy rząd amerykański tylko mały ułamek amerykańskiego narodu za sobą w dziedzinie swojej polityki wojennej. Skoro bowiem obcy rząd w złych zamiarach, w swojej pysze i nieświadomości, wbrew wszystkim prawom naturalnym i wbrew mądremu poglądowi prezydenta Monroe miesza się, idąc poza dwa wielkie oceany, w sprawy innych części świata, i chce je materialnie i duchowo terroryzować, to nie może to być rzeczywistym wyrazem woli życia amerykańskiego narodu.

Po pierwsze bowiem naród ten posiada sam wszelkie dobra materialne w swoim kraju, a po drugie czuje i to całkiem dokładnie, że nie jest wcale zagrożony; ale też że nie może nigdy przewodzić duchowo innym narodom, a cóż dopiero je opanować. Ameryka dla Amerykanów, Europa dla Europejczyków, jest to mądra formuła, której nikt nie może lekceważyć, bez rozpętania bardzo ciężkich katastrof światowych.

Zdrada Roosevelta wobec Ameryki

Trzeba postawić sobie pytanie, jakie właściwie motywy skłoniły Roosevelta do prowadzenia polityki, która naród amerykański wbrew jego woli co raz bardziej zbliża do wojny. Dawniejsi polscy ambasadorowie, częściowo w Waszyngtonie, częściowo w Paryżu, pisali swego czasu w sprawozdaniach do swojego rządu, że głównego motywu wszystkich czynów prezydenta Roosevelta należy szukać w chorobliwym poczuciu winy. Roosevelt już dawno przed wybuchem wojny próbował świadomie odwrócić uwagę amerykańskiego narodu od swoich wewnętrznopolitycznych niepowodzeń na polu społecznym i gospodarczym — w kierunku polityki zagranicznej. Dlatego to zaczął on głosić wrogi swój stosunek do zwycięskiego w tych właśnie obydwóch dziedzinach narodowego socjalizmu i faszyzmu, i nienawiść do ich założycieli Adolfa Hitlera i Mussoliniego. Sam naród amerykański zapłaci kiedyś za tą politykę swego prezydenta i pod względem ideowym i materialnym bardzo drogo. Albowiem:

1. Jasną jest rzeczą, że amerykański podatnik będzie musiał ponosić główny ciężar tej wojny angielskiej przeciwko Niemcom. Wiadomo, że Anglia i inne państwa dzisiaj jeszcze dłużne są Stanom Zjednoczonym z wojny światowej około 15 miliardów dolarów, od której to sumy kraje te w czasie pokoju nie mogły nawet procentów opłacić, a cóż dopiero mówić o amortyzacji długu. Jeśli to jednak nie było możliwe w stosunku do starych długów, to jasną jest rzeczą, że nowe długi wogóle nigdy nie będą mogły być spłacone.

. Sądzę, że amerykańska katastrofa z 1929 roku będzie zabawką dziecinną w porównaniu z tym, co stanie się w końcu tej rooseveltowskiej polityki wojennej i gospodarczej. Już dzisiaj okazuje się oznaka tej późniejszej katastrofy: Zaczynająca się inflacja, jako zwiastun rewolucji społecznej.

2. Roosevelt twierdzi, że walczy dla utrzymania demokracji. Gdyby on tego chciał rzeczywiście, nie szukałby wojny i nie wiązałby się z bolszewickim Związkiem Sowieckim. Ponieważ jednak to czyni, zdradza on inny swój zamiar, mianowicie ustalenia w Ameryce absolutnej władzy swojej i swojego żydowskiego trustu mózgów. Za to gotów jest pan Roosevelt poświęcić również krew synów amerykańskich.

3. Roosevelt zawarł przymierze z największym wrogiem ludzkości, bolszewizmem. Również i to, — jak to poprzednio było w innych krajach — podobnie i w Ameryce automatycznie doprowadzi do silnego zaostrzenia przeciwieństw społecznych. W rzeczywistości według naszego przekonania zasiał prezydent Roosevelt przez to przymierze ze Związkiem Sowieckim ziarno najokrutniejszej socjalnej katastrofy, która kiedyś wstrząśnie amerykańskim narodem i na dziesiątki lat cofnie jego rozwój.

4. Związek Rooesvelta z ateistycznym bolszewizmem musi wywrzeć poważne skutki na lubiące prawdę religijne uczucia narodu amerykańskiego. Ale tego właśnie otwarcie pragną jego żydowscy doradcy, którzy przy wspomaganiu walki za bolszewickie bezbożnictwo spodziewają się poprzeć swoje własne materialne cele.

Wierzę, że nadejdzie dzień, kiedy naród amerykański przebudzi się i zażąda sprawozdania od swego prezydenta i jego żydowskich doradców z polityki, która odpowiedzialną jest za tę wojnę, która podjudzała jeden naród za drugim do wojny, i która obecnie wszelkimi środkami również własny naród wbrew woli Ameryki próbuje wciągnąć do wojny, której Ameryka nigdy nie może wygrać i która zażąda od niej ogromnych ofiar.

Pan Churchill popierał tę politykę z najgłębszym przekonaniem; nie wchodzimy w to, o ile z własnej inicjatywy, i o ile pod wpływem prezydenta Roosevelta. Podczas gdy pan Roosevelt jest głównym winowajcą, to najwięcej ucierpi, zdaje się, Anglia. Albowiem widoki Anglii są coraz to gorsze. Chciałbym ująć położenie Anglii oraz jej widoki na wszystkich odcinkach w tej wojnie następująco:

1. Ani na lądzie, ani na morzu nie może Anglia wygrać wojny z mocarstwami trójprzymierza oraz ich sprzymierzeńcami nawet przy pomocy amerykańskiej, bez różnicy, jaka by ta pomoc nie była. Od pewnego momentu wszelkie środki pomocy będą musiały nieuniknienie się zmniejszać, podczas gdy niemieckie możliwości będą wzrastały.

2. W pojedynku powietrznym między wyspami angielskimi, sprowokowanym przez Churchilla, a Europą, szanse są dla Anglii wyraźnie niekorzystne. Położenie geograficzne brytyjskich wysp oraz ich gospodarka jest dla koncentrycznych ataków powietrznych na kontynent znacznie niedogodniejsza niż odwrotnie.

3. Potencjał gospodarczy i uzbrojeniowy Osi, nawet bez Japonii, po pokonaniu Związku Sowieckiego, jest nieskończenie większy niż angielsko - amerykański, wzięty razem.

4. Przy dalszym prowadzeniu wojny będzie Anglia traciła pozycję za pozycją, a jej imperium światowe nieuniknienie będzie dostawało się w coraz to większą zależność od obcego państwa.

5. Przez koncentryczną akcję najważniejszych środków wojskowych, jakimi dysponują Niemcy oraz ich sprzymierzeńcy w walce przeciwko wyspie angielskiej na morzu, w powietrzu i na lądzie, wyspa angielska zostanie spustoszona i wcześniej czy później bezwzględnie ulegnie.

Bluffy, którym sam Churchill nie wierzy

Władcy w Londynie spowodowali przez swoją wojenną politykę wobec Niemiec obecną sytuację, w jakiej znalazło się imperium brytyjskie. W tym poważnym położeniu pan Churchill nieustannie stosuje swe znane metody bluffów, w których skuteczność napewno sam nie wierzy. W związku z tym trzeba wspomnieć o stale powtarzającym się angielskim twierdzeniu, jakoby Niemcy sondowały możliwości zawarcia pokoju.

Chciałbym tu stwierdzić, że od czasu bezwzględnego odrzucenia licznych propozycyj pokojowych Wodza Niemiec, wysuniętych na posiedzeniu Reichstagu a zwłaszcza po załamaniu się Francji, Niemcy nigdy nie tylko nie wysuwały żadnych propozycyj pokojowych, ale nie miały nawet zamiaru tego robić, a tym bardziej ani obecnie, ani też w przyszłości zamiaru tego nie mają.

Jeśli więc z Anglii nieustannie nadchodzą wiadomości o niemieckim sondowaniu możliwości zawarcia pokoju, można sobie to wytłumaczyć jedynie tym, że w rzeczywistości tęsknota za pokojem istnieje wśród narodu angielskiego i to może większa, niż by to było miłym panu Churchillowi. Wymysły niemieckich propozycyj pokojowych mają widocznie służyć angielskiemu rządowi do łudzenia własnego narodu rzekomą słabością Niemiec, a przez bohaterskie odrzucanie tych wymyślonych przez siebie niemieckich propozycyj pokojowych spowodować przekonanie narodu angielskiego o rzekomej mocnej pozycji angielskiej. Są to naturalnie dowcipne kłamstwa, które mają krótkie nogi. Niemniej kręcacka pod względem rzeczowym, choć dla angielskiej mentalności niezwykle charakterystyczną, jest angielska propaganda rewolucji w Europie, a to w krajach obsadzonych przez wojska niemieckie i w samych Niemczech, w którą to rewolucję ludzie, jak się zdaje, naprawdę wierzą! Chciałbym z tym ostatnim punktem odrazu się załatwić:

Pan Churchill był, jest i pozostanie złym psychologiem. Naród, który odniósł największe w swojej historii zwycięstwa, który razem ze swoimi sprzymierzeńcami i przyjaciółmi ma w Europie władzę, który wreszcie zabezpieczył swoją przestrzeń życiową i stał się przez to gospodarczo niezależnym od otaczającego świata, naród, który po wiekach walk dożył utworzenia Wielkich Niemiec, ten naród właśnie teraz ma robić rewolucję. I to samo odnosi się do Italii, która wszystko zawdzięcza właśnie Ducemu, człowiekowi wyjątkowemu, i jego faszystowskiemu ruchowi.

Ale gdyby nawet tego wszystkiego nie było, a Niemcy zamiast zwycięstwa za zwycięstwem były by ponosiły klęskę za klęską, jedno nie ulega wątpliwości: narodowo - socjalistyczne Niemcy nigdy nie skapitulują. Anglia może być pewna: naród, który prowadzi Adolf Hitler, zna tylko jedną myśl: walkę do zwycięskiego zakończenia narzuconej mu wojny. W historii Niemiec nie powtórzy się już listopad 1918.

Lecz to nie jest sprawa najistotniejsza. Narody w Europie nie chcą wcale rewolucji! Jedno jest naturalnie jasne, mianowicie, że odbudowa kontynentu na nowych podstawach, po rozpętaniu w Europie wojny przez Anglię, nie może być dokonana z dnia na dzień. Nie może się obejść bez bólów porodowych. Na licznych odcinkach trzeba się nastawiać na coś innego niż co było dotychczas i trzeba się przyzwyczaić do nowej sytuacji. Jeśli więc trzeba jeszcze niejedno wyjaśnić lub omówić oraz uregulować, na jedną rzecz większość ludzi w Europie ma zupełnie jednakowy pogląd: Anglia nie ma już na wieczne czasy niczego do szukania na kontynencie europejskim. Nawet Francję zaczyna ruszać w tym kierunku sumienie europejskie.

Ta ostatnia wojna angielska, która spowodowała jeszcze raz cierpienia i łzy w krajach na naszym kontynencie, sprowadziła zmianę w sposobie myślenia zamieszkujących na nim ludzi znacznie szybciej, niż by mogły tego dokonać długie lata pokoju. Jeżli ktoś ze względów egoistycznych nie chce tego jeszcze widzieć, a może nie chce się przyznać do tego otwarcie, to jedno nie ulega wątpliwości: narody europejskie zbliżyły się do siebie. O ile pomimo to te lub tamte warstwy jeszcze się wahały, to sojusz Anglii z bolszewizmem, skierowany przeciwko Europie, otworzył oczy także i tym sferom. Każdy Europejczyk wie, że Anglia nie życzyła by sobie dziś niczego tak, jak zagłady i upadku Europy w bolszewickiej katastrofie, mając płonną zresztą nadzieję własnego ratunku na swojej wyspie na czas dłuższy, by w końcu znowu poszczuć kontynent na Wschód.

Subtelny instynkt narodów pozwolił im znaleźć właściwą drogę, wbrew zamiarom tych, którzy nimi dawniej rządzili, a którzy jako emigranci siedzą dziś w Londynie za jednym stołem z Churchillem, sprzymierzeńcem Stalina, a o których zawiedzione narody nie chcą obecnie niczego wiedzieć. Dziś walczą na wschodzie synowie wszystkich prawie europejskich krajów o utrzymanie życia i kulturę naszej części świata. Przelana w tym wspólnym boju krew napewno więcej zaważy niż wszystkie tradycje minionych stuleci. Nowa Europa maszeruje, nie dając się zbić z tropu, nie dając się powstrzymać, bez różnicy, czy się to podobna, czy nie podobna panu Churchillowi i panu Rooseveltowi, oraz ich żydowskim poplecznikom. Narody tego kontynentu będą budować nową Europę i nikomu nie pozwolą — czy jest wojna, czy nie — przeszkodzić sobie w tej pracy.

Niepokalani pod względem wojskowym i zabezpieczeni gospodarczo możemy politycznie organizować naszą część świata tak, jakby istniał pokój. A jeśli jeszcze przez pewien czas tu i tam pojawiać się będą bombowce, postaramy się dziesięciokrotnie to odpłacić. Rzeczywiście jednak Europa mogła by dziś, gdyby to musiało być, prowadzić wojnę trzydziestoletnią, a nasz kontynent nigdy by się nie znalazł w poważnym niebezpieczeństwie. Wzrastająca jedność i zwartość narodów spowoduje, że nasz kontynent stanowić będzie coraz to mocniejszy czynnik przeciwko każdemu, kto się odważy Europę zaatakować.

GUJANA HOLENDERSKA

Wielkomocarstwowe plany prezydenta Roosevelta, obejmujące zasięgiem posiadłości amerykańskie państw europejskich, zwróciły się w pierwszym rzędzie w kierunku opanowania Gujany holenderskiej.

Między Amazonką a Orinoko, w olbrzymim dorzeczu tych potężnych zbiorników wód znajduje się kraj o powierzchni około 1.800.000 kilometrów kwadratowych, o klimacie wybitnie podzwrotnikowym, politycznie należący do kilku państw europejskich i amerykańskich. To Gujana. Dzieli się na kilka części, oddzielonych od siebie przeważnie rzekami. Są tu posiadłości Wenezueli, Wielkiej Brytanii, Francji, Holandii i Brazylii. Traktat w Waszyngtonie w roku 1900 ostatecznie rozgraniczył te posiadłości, ważne ze względu na obecność cennych kruszców i wysokowartościowych płodów rolnych.

Gujana holenderska, zwana również Surinam, od głównego dopływu Orinoko, przeżynającego gujawiańskie posiadłości holenderskie, zajmuje obszar 129.100 kilometrów kwadratowych między 2—6 stopniem szerokości południowej i 53—58 stopniem zachodniej długości geograficznej. Klimat wybitnie podzwrotnikowy obfituje we wszystkie rośliny, posiadające duży zbyt na rynkach światowych.

Zaludnienie stosunkowo niewielkie, ze względu na dziewiczą puszczę podzwrotnikową, która zalega całą wschodnią część Gujany. Według ostatniego spisu ludności, przeprowadzonego przez Zarząd generalny holenderski, gęstość zaludnienia waha się między 1—1,2, na 10 kilometrów kwadratowych i wynosi 153.800 mieszkańców, nie wliczając w to przedstawicieli rasy czarnej i indian, którzy żyją w specjalnych rezerwatach w głębi dziewiczej puszczy. Główne miasto i stolica generalnego gubernatora holenderskiego Paramaribo, leżące nad rzeką Surinam, liczy około 52.000 mieszkańców.

Przemysł górniczy dość silnie rozwinięty szczególnie w zachodniej części Gujany. Znajdują się tu eksploatowane jeszcze przez Hiszpanów złoża złotego piasku w rzekach, będących dopływami Surinam.

Również na zachodzie znajdują się kopalnie boksytu, niezmiernie cennego minerału, który w przemyśle uzbrojeniowym zaczyna odegrywać ogromną rolę, szczególnie przy wyrobie precyzyjnych części aparatów lotniczych.

Według danych z roku 1937 import do Gujany wynosił 17 milionów guldenów holenderskich—podczas gdy eksport, wzrastający z roku na rok określono sumą 19,7 milionów. Na eksport złożyły się przede wszystkim poza boksytem i złotem (eksploatacja w Gujanie holenderskiej coraz mniejsza, wskutek wyczerpania złotonośnych pokładów, trudności w dowiezieniu odpowiednich maszyn i płuczkarni i coraz mniejszego zainteresowania się eksploatatorów, zwabionych do innych części świata, gdzie znajdują się bogatsze pokłady, cukier, rum, kakao oraz kawa.

Dodatek Rolniczy „Gońca Codziennego"

Tylko inicjatywa, oszczędność i praca

może poprawić stan gospodarstw, zrujnowanych przez żydokomunę

W Wileńszczyźnie okupacja bolszewicka zrujnowała zupełnie gospodarkę hodowlaną, zniszczyła sieć kółek kontrolnych oraz wiele punktów kopulacyjnych.

Najwięcej szkód wyrządziła bolszewicka tak zwana „reforma rolna", która zniszczyła prawie doszczętnie wiele gospodarstw wzorowych. Żydowscy komisarze w sowchozach kazali zabijać na mięso rasowe bydło i nierogaciznę. W wyniku rządów bolszewickich pogłowie zwierząt domowych zmniejszyło się o prawie 10 proc. w porównaniu ze stanem z końca grudnia 1939 r.

Obecnie zadaniem rolników jest dążenie do jak najwydatniejszego rozwoju hodowli rasowej. Hodowcy winni zabiegać o pozyskanie jak największej ilości przychówku. Na zarządzenie władz — gospodarstwa, zajmujące się hodowlą przychówka, będą miały wiele ulg. Obecnie czynione są zabiegi o pozyskanie dla tych gospodarstw pasz treściwych. Hodowcy mieć będą pierwszeństwo przy zakupie uzupełniających pasz treściwych z „Pienocentrasu" i „Lietukisu". Prócz tego Izba Rolnicza czyni starania o zwolnienie hodowców od obowiązku dostarczania wyznaczonego kontyngentu pasz. Mimo to należy stosować w gospodarstwach daleko posuniętą oszczędność i racjonalnie zużywać posiadane zapasy paszy i ściółki. Zwrócić należy również uwagę na należyte sporządzanie kiszonki, chociażby w prymitywnych narazie dołach.

Jednocześnie Izba Rolnicza prowadzi akcję postawienia na odpowiednim poziomie punktów kopulacyjnych. Reproduktory będą lokowane u rolników za pośrednictwem agronomów powiatowych. Rolnicy, którzy z własnej inicjatywy utrzymywali i utrzymują reproduktory, będą nagradzani premiami.

Nie należy pozbywać się lekkomyślnie żywego inwentarza. Przy wykonywaniu dostaw obowiązkowych mięsa należy sztuki, nadające się do dalszej hodowli, wymieniać u sąsiadów na zdatne tylko na rzeź. Ograniczając ilość inwentarza z powodu braku paszy itp., należy zawsze starać się zachować jak najwięcej sztuk młodych, które łatwiej znoszą okres zimowy i dadzą później lepszy i zdrowszy przychówek.

—ooo—

Gospodarujmy oszczędnie, z ołówkiem w ręku

Jak obliczyć paszę na okres zimowy?

Często brak pasz w gospodarstwie w porze zimowej wynika nie wskutek faktycznego ich niedostatku, lecz wskutek nieumiejętnego gospodarowania paszami. Nagogół jesienią i na początku zimy żywi się zwierzęta rozrzutnie, co powoduje brak pasz w końcu zimy i na wiosnę. Aby tego uniknąć, należy już teraz, zawczasu dokładnie obliczyć: 1) ilość pasz posiadanych w gospodarstwie, 2) ilość pasz, potrzebnych do przekarmienia zwierząt zimą. Z porównania tych dwóch cyfr okaże się, czy ilość pasz jest dostateczna. Jeżeli nie — to zawczasu będziemy wiedzieć, ile trzeba dokupić.

Dla przykładu, podajemy sposób takiego obliczenia:

Bydło mleczne. Najważniejszą paszą są tu buraki, ziemniaki i pasze treściwe. Przy dziennej wydajności mleka 10 — 15 litrów, dzienna dawka okopowych musi wynosić ok. 30 kg. na 1 sztukę, w tym 7,5 — 12 kg ziemniaków. Zimowe żywienie bydła trwa 200 dni, t. zn. na zimę potrzeba: 45 q. buraków i 15 q ziemniaków (q — 100 kg.), razem 60 q Do tego dodajemy 20 proc. na straty przy przechowaniu okopowych — a więc na zimę potrzeba nam ok. 75 q. okopowych dla bydła mlecznego. Z treściwych dajemy makuchy i otręby, lub zboże 2 — 3,5 kg. dziennie. Otrąb lub zboża możemy dać 1,5 razy więcej, niż makuchów. A zatem na zimę potrzeba nam dla jednej sztuki — ok. 150 kg. makuchu (lub innej paszy, bogatej w białko) i ok. 250 kg. otrąb. *)

Świnie. Ilość pasz obliczamy wg. ilości sztuk dorosłych, licząc, że 2 młode świnie jedzą za 1 sztukę dorosłą. Dla 1 sztuki trzeba dać dziennie ok. 8 kg. kartofli i 2 kg. ziarna. Okres zimowego żywienia u świń liczymy 250 dni. A zatem na zimę dla jednej świni potrzeba: ok. 25 q. ziemniaków i 5 q. ziarna.

Konie: Na okres 250 dni trzeba liczyć przeciętnie: 1 kg. owsa, 2 kg. sieczki i 4 kg. siana dziennie, t. zn. na całą zimę: 10 q owsa, 5 q. sieczki i 10 q. siana.

Otrzymane w ten sposób cyfry mnożymy przez ilość posiadanych zwierząt i dodajemy do siebie: mamy pełne zapotrzebowanie pasz na zimę. (Nie można pomijać w obliczeniach słomy na ściółkę). Dzięki takiemu obliczeniu już teraz rolnik będzie wiedział jak ma gospodarować paszami.

[1]) Bardzo wdzięczne zadanie mają tu „Lietukis" i szczególnie „Pienocentras", które powinny starać się zaopatrzyć mleczne krowy swych dostawców w makuchy i otręby.

—o:o—

Dla rozwoju rolnictwa i podniesienia produkcji roln.

Na zjeździe agronomów powiatowych i rejonowych omawiano wiele projektów i wniosków, mających na celu rozwój rolnictwa i podniesienie produkcji rolnej. Ustalono pewne wytyczne, z których przede wszystkim wymienić należy:

Przeprowadzenie na większą skalę prac melioracyjnych, co w wyniku da osuszenie gruntów i zmniejszenie powierzchni nieużytków; udzielenie na powyższy cel rolnikom niskoprocentowych, długoterminowych pożyczek; uregulowanie sprawy produkcji pasz; w zakresie gospodarki zbożowej — zwiększenie powierzchni zasiewów zbóż ozimych i walka z zachwaszczeniem gruntów; zwiększenie powierzchni uprawy kartofli oraz roślin przemysłowych, jak tytoń, chmiel itp.; zakładanie nowych szkółek drzew owocowych dla sadów, zniszczonych przez mrozy w ubiegłych zimach.

Na zjeździe zalecono rolnikom produkowanie większej ilości jarzyn, aby właściwie wykorzystać okres zanim odrosną zniszczone przez mrozy sady. Poza tym położono duży nacisk na obznajomienie rolników z nowymi rodzajami pasz zielonych oraz sposobami ulepszania łąk i koniczyny.

—ooo—

Zarządzenie o pobieraniu podatku gruntowego

Zwracamy uwagę naszych Czytelników, szczególnie rolników, na zarządzenie Pana Komisarza Generalnego w Kownie, zgodnie z § 7 zarządzenia Pana Komisarza Rzeszy na Kraj Wschodni o przepisach podatkowych.

Wzmiankowane zarządzenie Pana Komisarza Generalnego, dotyczące pobierania podatku gruntowego w Kraju Wschodnim, ukazało się w Nr. 110-ym „Gońca Codziennego" z dnia 25 listopada b. r.

Nie opóźniajmy porządków zimowych w sadzie i ogrodzie

Przed okresem opadów śnieżnych przejdźmy się jeszcze raz po sadzie i obejrzmy go, czy jest już w zupełności przygotowany do snu zimowego. Ponieważ w sadach przeważnie znajdują się tylko młode drzewka, dobrze obejrzyjmy ogrodzenie czy stanowi ono wystarczającą przeszkodę dla przedostawania się zimą do sadu zajęcy, które mogą wyrządzić wielkie szkody. Należy po tym troskliwie obejrzeć korony starszych drzew, usunąć zeschłe i połamane gałęzie, zasmarować rany, usunąć przy pomocy drucianej szczotki mech i porosty z pni. W porostach kryje się wiele szkodników, które składają tam jajka i urządzają zimowiska. Należy więc je starannie zebrać i spalić. W sąsiedztwie krzewów jagodowych należy usunąć zeschłe i opadłe liście, a krzewy skropić (o ile nie ma mrozu) preparatami przeciwko szkodnikom. Trzeba zatroszczyć się o zabezpieczenie od mrozu przy pomocy chochołów słomianych, łapek świerkowych i liści — wiosenne sadzonki drzewek owocowych, szczepione w tym roku wisienki i czereśnie, oraz inne, delikatne odmiany owocowe.

Ogród warzywny winien zimować zorany. Obornik trzeba dać tylko w części przeznaczonej pod uprawy, udające się na świeżym nawozie. W ogródku kwiatowym, wobec braku pokrywy śnieżnej, należy rośliny trwałe, pokryte już łapkami świerkowymi osłonić jeszcze warstwą suchych liści grubości do 10 cm.

—ooo—

Nasz Poradnik

Jak przechowywać warzywa przez zimę

Kartofle i inne warzywa przechowujemy przez zimę w piwnicach lub tak zwanych „dołkach", specjalnie chronionych od mrozów zimowych.

Aby piwnica nadawała się do przechowywania warzyw, musi być przewiewna i w miarę chłodna. W piwnicach zbyt ciepłych ziemniaki niezmiernie szybko kiełkują, zaś buraki, marchew, pietruszka, selery wypuszczają liście i tracą na smaku. Piwnica musi być także sucha, bo w mokrej rzuca się na warzywa pleśń i jarzyny gniją.

Każdy rodzaj jarzyn należy układać osobno. Np. buraki, marchew, pietruszkę trzeba układać w niewysokie, 50 cm, stosy, a przestrzeń wolną, t. j. wszelkie dziury i szpary — zapełnić piaskiem, by warzywa nie straciły odpowiedniej ilości niezbędnej wilgoci.

Dla innych warzyw jak np. kapusty główiastej, brukselskiej i innych — sporządzić grządki z piasku wysokości 15 cm, następnie wybrać te warzywa tylko z korzeniami (chodzi tu także o kapustę, przeznaczoną nie na kiszenie) i wsadzić do piasku tak gęsto, aby się liściami nie stykały. Takie warzywa wymagają sporo wilgoci, to też co kilka dni trzeba je skrapiać wodą, aby nie zwiędły.

Walka ze szkodnikiem zbożowym w śpichrzach

Jesienią i zimą bardzo wielkie szkody w śpichrzach wyrządza drobny (3—4 milim. długi), ciemnobrunatny, podobny do mrówki leśnej chrząszczyk, zwany wołkiem zbożowym. W ciągu roku jedna para wydaje około 25.000 sztuk potomstwa, żyjącego w ziarnie. W ten sposób jedna para wołka, wraz ze swym potomstwem już w drugim roku może zniszczyć około 10.000 kg zboża.

Poza utrzymaniem czystości, przewietrzaniem i przesiewaniem ziarna, w walce z tym szkodnikiem można stosować takie środki: 1) wentylacja w czasie mrozu. Temperatura po niżej — 10° C zabija wołka; 2) zmiatać owady ze ścian i niszczyć je w czasie dni ciepłych i rójki; 3) kłaść jabłka lub siemię konopne jako przynętę, a następnie niszczyć skupione tam owady; 4) wołki nie znoszą zapachu smaru do wozów, chmielu i siana.

W zimie czystość i ciepło w kurniku warunkiem zdrowego przychówku na wiosnę

Kury dość dobrze znoszą chłód, lecz boją się przeciągów i silnego mrozu. Dlatego też należy odpowiednio opatrzyć kurnik na zimę, obejrzeć dach i dobrze wstawić okna, oraz zatkać wszelkie szpary. Powietrze w kurniku zawsze winno być czyste, należy dopatrzyć aby wentylacja działała bez zarzutu.

Kury nie ucierpią od mrozu, o ile będzie ich zimowała razem dostateczna ilość (3—4 kury na 1 m kw. podłogi). Jeżeli znów kur będzie za dużo, to będzie im za duszno. Zbywające kury trzeba sprzedać, a jeśli brakuje, to dokupić.

W kurniku musi być utrzymana bezwzględna czystość. Nie należy zapominać o urządzeniu w kurniku kąpieliska z piasku. Celem zapewnienia kurom niezbędnego ruchu, należy do częstej ściółki domieszać trochę ziarna, aby zachęcić kury do grzebania w ściółce.

Bielenie drzew owocowych

Bielenie drzew owocowych przeciwdziała „oparzeliznom", niszczy szkodniki, a także chroni od mrozu, jeżeli użyje się do bielenia następującej mieszaniny. 7 części wapna palonego, 3 części gliny, 3 części krowieńca, 2 części sody do prania, 3 części mydła szarego na 100 litrów wody. Drzewko należy bielić dwukrotnie, a nawet trzykrotnie. Pierwszy raz w listopadzie. Następnie w grudniu lub styczniu. Młode drzewka bieli się pędzlem, starsze opryskuje się. Wielokrotne obserwacje wykazały, że w taki sposób bielone drzewa wytrzymały dobrze silne mrozy, gdy inne drzewa, niebielone, ginęły.

Sprawozdanie z obchodu święta żniw w Filharmonii podajemy na str. 5.

Podnieśmy wartość produkcji mlecznej

przez tworzenie kół kontroli obór

Zadaniem kółek kontroli obór jest w pierwszym rzędzie dbałość o odpowiednie żywienie krów, oraz prowadzenie kontroli mleczności krów, zawartości tłuszczu w mleku i wogóle wyników, jakie daje należyte żywienie krów. Członkowie kółek kontroli obór starają się ustalić normy paszy oddzielnie dla każdej poszczególnej sztuki. Jest to tak zwane indywidualne żywienie krów. Za każdy litr mleka krowa musi otrzymać odpowiednią ilość pokarmu produkcyjnego. Indywidualne żywienie krów daje świetne wyniki. Z praktyki stwierdzono, że w ciągu pół roku można podwyższyć przeciętny udój krowy rasy czerwonej o 50 proc. przy równoczesnym podwyższeniu zawartości tłuszczu. Naturalnie, wartość dodatkowej paszy produkcyjnej, użytej w tym celu, była nieporównanie mniejsza od wartości otrzymanego w nadwyżce mleka. Inaczej mówiąc, to indywidualne ustalenie norm paszy opłaciło się sowicie. Wiedzą o tym bardziej doświadczeni hodowcy i dlatego chętnie przystępują do kółek kontroli obór. Wspólnymi siłami łatwiej jest podnieść poziom hodowli, łatwiej osiągnąć coraz to wyższą wydajność produkcji mlecznej.

Np. w Niemczech lub Danii, gdzie hodowle krów, dobór materiału hodowlanego i racjonalne odżywianie bydła przez odpowiednie normowanie paszy stoją na bardzo wysokim poziomie, nie są rzadkością wypadki, że czysty zysk z mleka w ciągu roku sięga do 40, nawet 50 proc. wartości krowy.

W Wileńszczyźnie istniało dotychczas kilkanaście kółek kontroli obór. Jasnym jest, że sieć ta nie może należycie obsłużyć terenu. Należy więc dołożyć wszelkich starań, aby sieć tę rozszerzyć w najbliższym czasie. Musi ona obejmować wszystkie gromady. Wszyscy świadomi włościanie powinni występować z inicjatywą w tej dziedzinie.

„Główna ulica" we wsi sowieckiej

Służba Pracy Rzeszy próbuje najgorsze miejsca błotniste wyłożyć deskami.

Jak wyglądał „raj" sowiecki można poznać choćby po domach
Podczas wielkiego wywiadu wziął pewien oddział wywiadowczy ponad 1000 jeńców.

Na terenach przyfrontowych

Przez rozmokłe drogi przeciskają się pojazdy z posiłkami ku frontowi, aby dowieźć amunicję i żywność.

Dodatek ilustrowany „Gońca Codziennego"

Reprodukcje z „PK Weltbild"

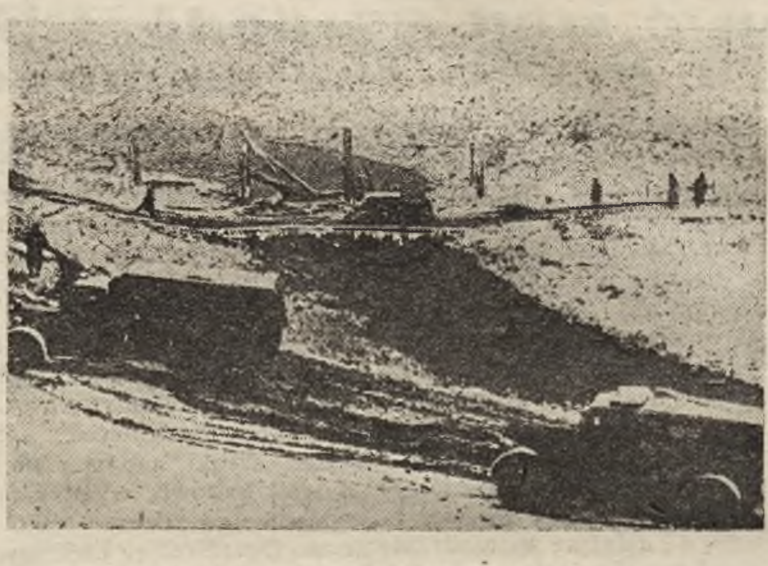

Generalny intendent lotnictwa, generał pułkownik Udet, który podczas prób z nowym rodzajem broni uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, zmarł w czasie transportu. Wódz Niemiec zarządził, by tragicznie zmarły przy spełnianiu obowiązku oficer został pochowany na koszt państwa. W uznaniu wybitnych zasług generała - pułkownika Udeta, który podczas wojny światowej zdobył 62 zwycięstw w powietrzu, a przy odbudowie lotnictwa wojskowego oddał nieocenione usługi, Wódz Niemiec nadał jego nazwisko III.ej eskadrze myśliwskiej.

32 tonowy czołg bolszewicki zdruzgotany przez artylerię przeciwlotniczą. Granat, który trafił w ten nieprzyjacielski czołg, uderzył w skład amunicji, który „wyleciał w górę". Wieża strzelnicza przy tym odpadła.

Zwalcza się „generała niepogodę"

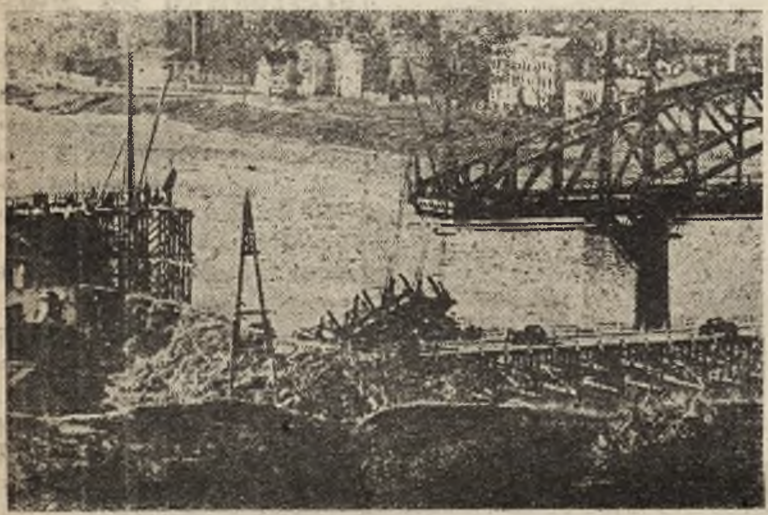
Także pierwszy śnieg nie jest w stanie przeszkodzić niemieckiej służbie zaopatrzeniowej.

Nad Wołgą

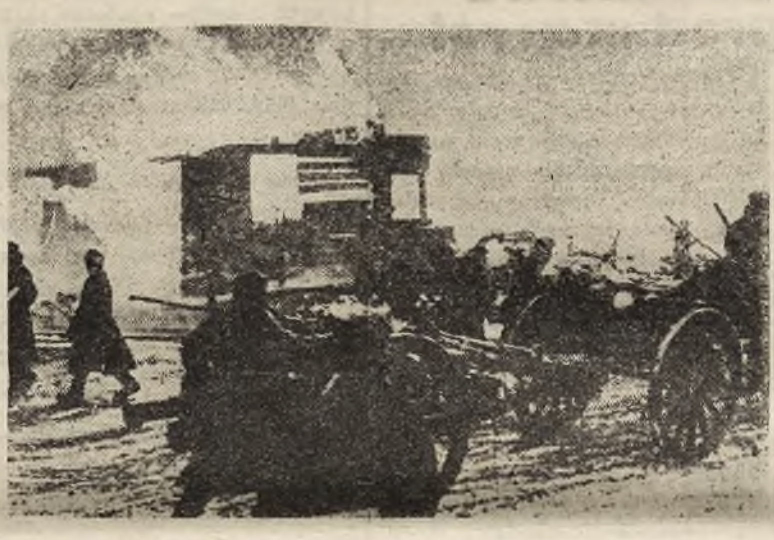
Samoloty bojowe DO 17 Z nad górnym biegiem Wołgi.

Po ucieczce bolszewików

Zburzony przez bolszewików most na Wielikaja pod Pskowem odbudowują na nowo niemieccy pionierzy mostowi.

Z frontu w Karelii

Przez wsie, podpalone przez bolszewików, odbywa się niepowstrzymany marsz naprzód oddziałów fińskich w Karelii wschodniej.

Drogi sowieckie

Drogi sowieckie! Samochód gąsienicowy znowu musi pomagać. Wspólnymi siłami wyciąga się z głębokiego błota samochody, które w nim utknęły.

Po bitwie pod Wiaźmą

Mieszanina ras i narodów
Służba pracy Rzeszy prowadzi jeńców do punktu zbiorczego.

Na piętach bolszewików

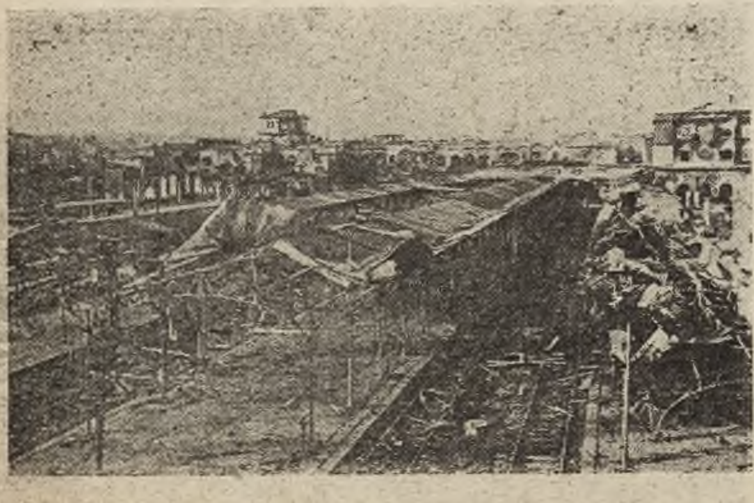
Także na froncie fińskim zaczęła się już zima, jednak nic nie jest w stanie powstrzymać akcji bojowej. Na obrazie: na północnym odcinku frontu wschodniego patrol fińskich narciarzy podchodzi do sowieckich stanowisk.

Unieruchomiony olbrzym

Samotnie tkwi wśród zaśnieżonych pól sowiecki czołg, zniszczony przed kilku dniami przez niemiecką artylerię przeciwlotniczą — ruina, o którą już nikt nie dba.

CHARKÓW

Zniszczony przez bolszewików dworzec kolejowy w Charkowie.

W sowieckim miasteczku

Mimo śniegu i błota naprzód ku zwycięstwu.

U brzegów Norwegii

Flotyla poławiaczy min u raf norweskich.

Uroczysty obchód święta żniw w Wileńskiej Filharmonii

W ubiegłą niedzielę odbyło się święto żniw. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w katedrze wileńskiej, po czym przybyli na święto z prowincji rolnicy i zaproszeni goście udali się do gmachu filharmonii, gdzie w południe odbyła się uroczysta akademia, na którą przybyli Komisarze Okręgowi Pan Hingst i Pan Wulff. Na wstępie w imieniu rolników powiatu wileńskiego dwie kobiety, przybrane w stroje ludowe, ofiarowały przedstawicielom cywilnych Władz Niemieckich wieńce.

Przedstawiciel rolników pow. wileńskiego, wyraził dostojnikom cywilnej władzy niemieckiej wdzięczność za uwolnienie rolników od zmory rządów bolszewickich, całkowicie godzących w byt i niezależność rolnictwa.

— Ziemia wileńska nie jest bogata — zaznaczył mówca,— rolnictwo wileńskie jest zrujnowane przez bolszewików, ziemia zła, bydło gorsze niż w innych dzielnicach kraju, pomimo to rolnicy powiatu wileńskiego rozumieją dobrze swój obowiązek i starają się podnieść dobrobyt wsi. Jesteśmy wdzięczni władzom niemieckim, że w naszej ciężkiej pracy spotykamy się z ich strony ze zrozumieniem, poparciem i opieką jaką otacza ją rolnictwo.

— Przewidywane otwarcie szkół gospodarczych w powiecie wileńskim planowe przeprowadzenie meljoracji niewątpliwie przyczyni się do podniesienia urodzajności naszej ziemi i dobrobytu ogółu.

Następnie zabrał głos Komisarz Okręgu Wilno, Pan Hingst, który wyraził wieśniakom wdzięczność za wzorowe wywiązywanie się ze swych obowiązków i punktualne zaopatrywanie miasta w niezbędną żywność, przez co w znacznym stopniu pomagają w formowaniu życia gospodarczego miasta, z którym wieś jest ściśle związana.

W końcu swego przemówienia wyraził Pan Komisarz Hingst wdzięczność P. Komisarzowi Wulffowi za wzorową współpracę oraz prosił, by w jego imieniu wyraził również wdzięczność wszystkim rolnikom podległego mu Okręgu. Następnie przemawiał Pan Komisarz Okręgu Wulff.

— Wieśniacy, — rozpoczął swe przemówienie — wiemy dobrze jakie ciężkie zniszczenia i ruinę do tego pięknego kraju wniosły rządy bolszewickie. My wiemy dobrze jakie ofiary kraj ten poniósł i dlatego dla pracy waszej mamy najwyższe uznanie. Dziękuję wam również w imieniu Pana Komisarza Generalnego Rentelena i życzę jednocześnie, by w tych ciężkich czasach pracy obecne święto przyniosło wam radość i zadowolenie.

Zapewniam was jednocześnie, że największym mym pragnieniem jest jak najprędzej zagoić rany, zadane waszej ziemi.

Na zakończenie uroczystości odtańczono kilka tańców ludowych, oraz mieszany chór filharmonii odśpiewał szereg pieśni okolicznościowych. (to)

Z dnia

30 Listopad

NIEDZIELA

Andrzeja Ap.

Wschód słońca g. 7.48

Zachód słońca g. 15.4.

Zaciemniamy okna w mieszkaniach dziś:

od godz. 16.18 do 8.00.

— RORATY DOZORCÓW DOMOWYCH. W dniu 14 grudnia b. r. o godz. 7.00 w kościele OO. Franciszkanów staraniem Związku Dozorców Domowych odbędą się doroczne Roraty, na które Związek zaprasza swych członków.

Podczas Rorat zostanie ogłoszone zawiadomienie o Mszy św. żałobnej za dusze członków.

— USUNIĘCIE KOMSOMOLCÓW ZE SZKÓŁ. Na podstawie zarządzenia organów oświatowych, usunięto ze wszystkich szkół powszechnych, średnich i wyższych, uczniów, którzy za czasów okupacji bolszewickiej byli członkami, lub kandydatami komsomołu. (t).

— SALE SPORTOWE DLA ROBOTNIKÓW. Dział sportowy przy związkach zawodowych zamierza zająć się propagandą sportu wśród robotników wileńskich. W tym celu wyznaczono sale: Sokoła i b. związku kolejowców na cele ćwiczeń dla robotników, w których będzie się odbywała gimnastyka i gry sportowe pod okiem doświadczonych instruktorów. (t).

— NALEŻY MELDOWAĆ SIĘ W CZASIE WYZNACZONYM. Wielu obywateli nie przytrzymuje się obowiązku meldowania się w przepisanym czasie 24 godzin od chwili zmiany miejsca zamieszkania. Za to wykroczenie ostatnio władze ukarały 48 osób grzywną w wysokości 5 marek. (p).

— BANK ZIEMSKI W KOWNIE WYDAJE POŻYCZKI. Jak się dowiadujemy Bank Ziemski w Kownie rozpoczął udzielanie rolnikom długoterminowych pożyczek. W pierwszym rzędzie pożyczki są udzielane dla tych rolników, którzy ucierpieli naskutek działań wojennych i potrzebują kapitału na odbudowę zniszczonego gospodarstwa. (p).

— ZWIĘKSZENIE ZAPOMÓG POGRZEBOWYCH. Zapomogi pogrzebowe, wypłacane przez władze sowieckie w wysokości 20—40 rb w miastach, a 10—20 rb. po wsiach okazały się tak niskie, że ich wogóle za zapomogi uważać nie można. Wobec powyższego ustanowiono, z dniem 1 grudnia 1941 r. następujące podwyżki.

W wypadku śmierci ubezpieczonego, lub członka jego rodziny, o ile był na utrzymaniu ubezpieczonego: a) w miastach powiatowych — 25 RM.; b) w innych miejscowościach — 20 RM. Przy wypłacie zapomóg obowiązują dotychczasowe przepisy ubezpieczeń społecznych.

Oeffentliche Bekanntmachung

Betrifft: Einhaltung der Hoechstpreise und Preiswucher

Immer wieder wird mir gemeldet, dass die festgesetzten Höchstpreise für Lebensmittel, sonstige Erzeugnisse, Rohstoffe und Leistungen von Geschäften, Händlern, Handwerkern, Erzeugern und Verbrauchern überschritten werden.

Ich stelle deshalb mit Nachdruck fest:

1) Für alle Waren, Rohstoffe und Leistungen, für die bereits neue Höchstpreise durch Anordnung festgesetzt worden sind, gelten diese Höchstpreise.

2) Der Preis für alle anderen Waren, Erzeugnisse und Leistungen darf auf Grund der allgemeinen Anordnung des Herrn Reichskommissars für das Ostland vom 11. September über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland den Stand vom 20. 6.1941 nicht überschreiten.

3) Für Altwaren gelten die in 1) bezw. 2) genannten Preise abzüglich des durch Abnutzung bedingten Minderwertes.

Um den Preiswucher, der die Versorgung des minderbemittelten Verbrauchers gefährdet und den reellen- und anständigen Händler und Erzeuger und damit die gesamte Wirtschaft schädigt, wirksam zu bekämpfen, ordne ich bei Preisüberschreitungen folgende Strafen an:

a) Freiheitsstrafen bis zu 6 Wochen,

b) Geldstrafen bis zu 500 RM oder falls diese nicht beizutreiben sind, ersatzweise Freiheitsstrafen bis zu 6 Wochen,

c) Geld- und Freiheitsstrafen nebeneinander bis zu der in Ziffer a) und b) genannten Höhe.

Ausser auf diese Strafen kann auf Einziehung des Handelsobjektes, Entziehung der Handelserlaubnis, Untersagung der geschäftlichen Tätigkeit und Schliessung des Betriebes erkannt werden.

Die angedrohten Strafen treffen nicht nur den Verkäufer, sondern auch den Käufer.

Gleichzeitig weise ich alle Einzelhandelsgeschäfte, Markthändler, Friseure, Schuhmacher, Wäschereien, Gaststätten und Beherbergungsbetriebe auf die durch die Anordnung des Herrn Reichskommissars für das Ostland vom 12. 9 1941 vorgeschriebene Preisauszeichnung hin. Die Preisauszeichnung hat in deutscher und litauischer Sprache zu erfolgen. Verstösse gegen dieses Gebot der Preisauszeichnung werden von mir nach den geltenden Bestimmungen bestraft.

Wilna, den 26. November 1941.

Der Gebietskommissar der Stadt Wilna

I. A.

Dr. RUHNAU.

Publiczne ogłoszenie

Dotyczy stosowania się do cen maksymalnych oraz spekulacji

Stale jeszcze wpływają do mnie doniesienia, że sklepy, handlarze, rzemieślnicy, wytwórcy i konsumenci nie stosują się do ustalonych maksymalnych cen za artykuły żywnościowe, inne produkty i surowce oraz za posługi.

Wobec powyższego stwierdzam kategorycznie:

1) Obowiązują jedynie ustalone ceny maksymalne na wszystkie towary, surowce i inne posługi, na które na mocy rozporządzenia zostały już ustalone nowe ceny.

2) Ceny na wszystkie inne towary, produkty i posługi na mocy ogólnego rozporządzenia Pana Komisarza Rzeszy na Kraj Wschodni z dnia 11 września 1941 r. odnośnie cen i wynagrodzeń w Kraju Wschodnim nie mogą przekraczać cen z dnia 20 czerwca 1941 r.

3) Za artykuły i towary stare oraz zużyte mają zastosowanie wymienione ad a) względnie ad 2) ceny, po potrąceniu odpowiedniej wartości za zniszczenie.

Dla należytego i skutecznego zwalczania spekulacji, która zagraża zaopatrzeniu mniej zamożnego konsumenta i jest szkodliwą dla rzetelnego i uczciwego rzemieślnika i producenta, a tym samym dla całej gospodarki, w wypadkach przekraczania cen ustalam następujące kary:

a) areszt do 6-ciu tygodni,

b) kary pieniężne do 500 RM. lub, o ile nie mogłyby być ściągnięte, areszt do 6-ciu tygodni,

c) kary pieniężne i areszt równocześnie, aż do wysokości podanej ad a) i b).

Oprócz wyżej wymienionych kar nastąpić może konfiskata przedmiotu handlu, utrata pozwolenia na prowadzenie handlu, zabronienie zajmowania się handlem oraz zamknięcie przedsiębiorstwa.

Grożące kary mają zastosowanie nie tylko do sprzedającego, ale również i do kupującego.

Jednocześnie zwracam uwagę wszystkich sklepów detalicznych, handlarzy rynkowych, fryzjerów, szewców, pralni, jadłodajni, hoteli i miejsc noclegowych na przewidziane rozporządzeniem Pana Komisarza Rzeszy na Kraj Wschodni z dnia 12. 9. 1941 r. wypisywanie cen na poszczególnych towarach. Cenniki winny być wywieszone w językach niemieckim i litewskim.

Wykroczenia przeciw niniejszym przepisom o wywieszeniu cenników i wypisywaniu cen na towarach będą przeze mnie karane według obowiązujących praw.

Wilna, dn. 26 listopada 1941 r.

Komisarz Okręgowy na miasto Wilno

Z. p.

Dr. RUHNAU.

Bekanntmachung

Betr.: Bezug von Seife in dem Gebiet der Stadt Wilna im Monat November 1941.

Auf Grund der Bekanntmachung des Herrn Generalkommissars in Kauen vom 10.11.1941 ueber die Versorgung der Bevoelkerung mit Seife und Waschmitteln und der Durchfuehrungsbestimmung hierzu vom gleichen Tage mache ich folgendes bekannt:

1) Allgemeiner Seifenbezug.

Fuer den Monat November 1941 gelangen an die staendigen Einwohner von Wilna je Person 100 g Schmierseife zur Ausgabe.

An Inhaber von Lebensmittelkarten erfolgt die Ausgabe auf Abschnitt A 1 der Lebensmittelkarte fuer November. Die Ausgabe der Seife beginnt am 1.12.1941.

Fuer die Insassen von Krankenhaeusern und Gefaengnissen, die keine Lebensmittelkarten besitzen, erhaelt die betreffende Anstalt auf Antrag einen Bezugschein auf Seife. Bei der Stellung des Antrages ist eine Bescheinigung des Anstaltsleiters ueber die Zahl der Insassen am Tage der Antragstellung vorzulegen.

2) Zusatzseifenbezug über die Ortsstellen.

a) Die Ausgabe der Zusatzseifenkarten fuer Woechnerinnen ueber eine einmalige Lieferung von

1 Stueck Kernseife zu etwa 100 g und

1 Paket Waschseifenpulver zu etwa 250 g

erfolgt im Auftrage des Ernaehrungs- und Wirtschaftsamtes durch das Standesamt bei Aushaendigung der Geburtsurkunde.

Anspruch auf Zusatzkarten haben nachtraeglich noch alle Woechnerinnen, die im Monat November niedergekommen sind gegen Vorlage der Geburtsurkunde.

b) Fuer den Seifenbezug der Aerzte, Zahnaerzte, Hebammen und anderer berufsmaessig in der Kranken- und Saeuglingspflege beschaeftigten Personen erlaesst der Herr Generalkommissar noch besondere Durchfuehrungsbestimmungen. Antraege auf Zuteilung sind bis zum Erlass dieser Durchfuehrungsbestimmungen zurueckzustellen.

3) Zusatzseifenbelieferung über besondere Anträge.

a) Krankenhaeuser, Heil-, Pflege- und Entbindungsanstalten haben ihre Antraege auf Zuteilung von Seife bis zum 7.12.1941 bei dem Ernaehrungs-, und Wirtschaftsamt, Gediminos'r. 3, zu stellen.

In diesem Antrage ist der Verbrauch an Seife im Monat Oktober 1940, die Zahl der belegten Betten im Oktober 1940 und im November 1941 anzugeben. Die Angaben sind durch Unterlagen zu belegen.

b) Gaststaetten, Beherbergungs- und Friseurbetriebe haben ihre Antraege auf Seifenzuteilung ebenso wie die Betriebe, die Schmutzarbeiter beschaeftigen, an die Versorgungs- und Verteilungsstelle Kauen, Unabhaengigkeitsplatz 3, zu richten, und zwar Friseurbetriebe ueber ihren zustaendigen Handwerkerverband die anderen direkt an die Versorgungs- und Verteilungsstelle.

Wilna, den 29. November 1941.

Der Gebietskommissar der Stadt Wilna

I. A.

Dr. RUHNAU.

Ogłoszenie

Dotyczy: przydziału mydła na terenie miasta Wilna w miesiącu listopadzie 1941.

Na mocy ogłoszenia Pana Generalnego Komisarza w Kownie z dnia 10.11.1941 r. odnośnie zaopatrzenia ludności w mydło i inne środki do prania oraz na podstawie przepisów wykonawczych z tego samego dnia, ogłaszam niniejszym co następuje:

1. Ogólny przydział mydła.

Za miesiąc listopad 1941 r. każdy stały mieszkaniec miasta Wilna otrzyma po 100 gramów mydła szarego na osobę.

Posiadacze kart żywnościowych otrzymują mydło na odcinek A 1 karty żywnościowej za miesiąc listopad. Wydawanie mydła rozpocznie się dnia 1 grudnia 1941 r. Dla osób przebywających w szpitalach lub w więzieniach, a które nie posiadają własnych kart żywnościowych, odnośny zakład otrzyma na złożone zapotrzebowanie order na mydło. Przy składaniu podania o przydział należy przedłożyć zaświadczenie kierownika odnośnego zakładu, stwierdzające ilość przebywających w danym zakładzie osób, w dniu złożenia podania.

2. Dodatkowy przydział mydła przez urzędy miejscowe.

a) Wydawanie dodatkowych kart na mydło dla położnic na jednorazowy przydział mydła w ilości:

1 kawałka mydła twardego o wadze ca. 100 gr. i

1 paczki proszku do prania o wadze ca. 250 gr.

nastąpi na zlecenie wydziału żywnościowego i gospodarczego przez Urząd Metrykalny przy wydawaniu metryki urodzenia. Prawo na otrzymanie kart dodatkowych mają jeszcze wszystkie położnice, u których w miesiącu listopadzie nastąpiło rozwiązanie, o ile przedłożą odnośną metrykę urodzenia.

b) Odnośnie przydziału mydła dla lekarzy, dentystów, akuszerek i innych osób, pracujących zawodowo w dziedzinie lekarskiej i przy opiece niemowląt, Pan Generalny Komisarz wyda jeszcze osobne przepisy wykonawcze. Podanie o przydział mydła aż do chwili ukazania się tego rozporządzenia należy nie rozpatrywać.

3. Dodatkowy przydział mydła na osobne podania.

a) Szpitale, zakłady lecznicze, opieki społecznej i kliniki położnicze winne podania o przydział mydła złożyć do dnia 7 grudnia 1941 r. w Urzędzie żywnościowo-gospodarczym, Gedimino (d. Mickiewicza) 3.

W podaniu tym należy wyszczególnić zużycie mydła w miesiącu październiku 1940 r. ilość zajętych łóżek w październiku 1940 r. i w listopadzie 1941 r. Odnośne dane winne być poparte odpowiednimi dokumentami.

b) Restauracje, hotele i zakłady fryzjerskie winne swoje podania tak samo jak zakłady, zatrudniające robotników przy wyjątkowo brudnych pracach, przesłać do Wydziału zaopatrzenia i rozdziału w Kownie, (Versorgungs- und Verteilungsstelle in Kauen, Unabhaengigkeitsplatz 3), a mianowicie fryzjerzy przez miejscowy Związek fryzjerów, inni bezpośrednio do Wydziału Zaopatrzenia w Kownie.

Wilna, dn. 29 listopada 1941.

Komisarz Okręgowy na miasto Wilno

Z. p.

Dr. RUHNAU.

Podziękowanie

P. p. prof. Michejdzie, prof. Pelczarowi i dr. Laskowskiemu za dokonanie skutecznej operacji Janowi Onusaitisowi oraz personelowi szpitala za troskliwą opiekę—najserdeczniejsze podziękowanie składa

RODZINA

ś. † p.

Józef Cepeusz

opatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 28 listopada 1941 r. przeżywszy lat 52.

Eksportacja zwłok ze szpitala (Aleja Róż 3) do kościoła św. Ducha nastąpi w dniu 30.XI. 1941 r. o godz. 16.30

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w poniedziałek 1 XII. o godz. 9.30, po czym odbędzie się pogrzeb na cment. Rossa.

O czym zawiadamia przyjaciół i znajomych

Żona.

Przyjmowanie przesyłek zamiejscowych

Dowiadujemy się, iż z dn. 1 grudnia wszystkie czynne urzędy pocztowe rozpoczynają przyjmowanie paczek do wszystkich miejscowości na terenie komisariatów generalnych Litwy i Łotwy, w których są czynne urzędy pocztowe. Paczki można wysyłać zwykłe i polecone. Waga paczek nie może przewyższać 20 kg. Paczki będą doręczane adresatom do domów wszędzie, gdzie zostało wprowadzone doręczanie listów.

Również z dniem 1 grudnia zostanie wprowadzone przyjmowanie listów pieniężnych. (p).

—oOo—

— ZMNIEJSZENIE SIĘ ILOŚCI MLEKA. W związku z mrozami i przejściem krów na suchą paszę zimową, wydatnie zmniejszyły się udoje, co zkolei spowodowało zmniejszenie się ilości mleka dostarczanego do mleczarni. Aby zapobiedz dalszemu spadkowi mleczności, organizacje gospodarcze zabiegają o przydział pasz treściwych.

5.000 rubli nagrody

zostanie wypłacone tym, którzy bądź sami zatrzymają bądź też dostarczą informacji o osobniku, który 27 listopada b. r. około godz. 11 w Wilnie przy ul. Raugyklos (d. Kwaszelna) postrzelił usiłującego go wylegitymować policjanta Antoniego Czibirasa, a potem zbiegł.

Rysopis złoczyńcy:

Wzrost średni, budowa krzepka, twarz owalna, policzki rumiane, nos długi, brunet. Ubrany był w ciemno-szarą kurtkę w drobną kratkę z ciemnym kołnierzem. Długie buty, o wysokich piętach, czarne wypuszczane na cholewy spodnie. Na głowie miał granatową czapkę. Mówi z akcentem żydowskim.

Osoby mogące dostarczyć wiadomości, o wyżej wymienionej osobie proszeni są o zawiadomienie kryminalnej policji albo najbliższego urzędu policyjnego.

Nazwiska osób, które dostarczą wiadomości będą trzymane w tajemnicy. Po stwierdzeniu tożsamości złoczyńcy — osobom, które dostarczyły wiadomości o nim, względnie ujęły go same, będzie wypłacona premia w wysokości **5.000 rb.**

Naczelnik kryminalnej policji okręgu wileńskiego.

Bekanntmachung

für die Betriebsportdelegierten.

Am 3. Dezember d. J. findet um 19,30 Uhre die Eröffnung der Sportsaison und des Betriebssportes im ehemaligen „Sakalas" Sportsaal in der Wilnaerstrasse 10—11 statt.

Für die Betriebssportdelegierten ist das Erscheinen Pflicht, ebenso erwarte ich, dass sich die Sportsmänner aus den Betrieben recht zahlreich einfinden werden.

gez. ROSS

Der Beauftragte für die Berufsverbände Kriegsverwaltungsrat.

Obwieszczenie

dla sportowych referentów przedsiębiorstw.

W dniu 3 grudnia b. r. o godz. 19.30 odbędzie się otwarcie sezonu sportowego i sportu w przedsiębiorstwach w byłej sali sportowej „Sokół", ul. Wileńska 10—11.

Obecność sportowych referentów przedsiębiorstw jest obowiązkowa, spodziewam się również, że i sportowcy z przedsiębiorstw bardzo licznie się zjawią.

podp. ROSS

Pełnomocnik dla Związków Zawodowch

Radca Zarządu Wojennego.

RADIO

NIEDZIELA, 30 listopada 1941 r.

6.00 — koncert portowy z Hamburga, 8.00 — chwilka dla rolników po polsku, 10.30 — koncert muzyki kameralnej, 11.00 — Tygodniowy komunikat z frontu po niemiecku, 12.00 — sygnał czasu, 12.30 i 14.00 — dzienniki po niemiecku, 14.15 — koncert, 15.00 — wiadomości z frontu, 18.10 — koncert symfoniczny, 19.00 — reportaż z całej Rzeszy, 20.15 — koncert, 21.10 — wieczór operetek, 22.00 — dziennik po niemiecku, 22.15 — muzyka taneczna.

TEATRY FILMOWE

„CASINO" Didžioji (Wielka) 47

Trenk z Pandurów

W rolach głównych Hans Albert i Sybille Schmitz. Nadprogram Ostatnie wiadomości z frontu. Początek seansów 15, 17, 19. Kasy czynne od godz. 12

Jutro premiera! Jutro premiera!

Ubranie robi człowieka komedja

W roli głównej Heinz Rühman

„MUZA" Naugarduko 8 (Nowogródzka)

Dziś! Po raz pierwszy w Wilnie wielki artystyczny film p. t.

„Niesamowite życzenia"

W rolach gł.: Olga Czechowa, Käthe Gold, Ewald Balser i inni. Nadprogram: Na świeższe aktualności z frontu. Początek seans. o g. 15.00 17 19.00 Kasa czynna od g. 12.00

Jutro! — — Jutro!

„Twoje życie należy do mnie"

„AUSZRA" Pylimo (Zawalna) 24

Niesamowite życzenia

W ro. gł.: Olga Czechowa, Käthe Gold, Ewald Balser i inni. Początek seansów o g. 14.30, 16.30 18.30. Kasa czynna od g. 12-ej

JUTRO

Trenk z Pandurów

W rolach głównych: Hans Albers Sybille Schmitz. Początek o godz. 15, 17, 19.

„KOLEJOWE" Geležinkelio 14 (Kolejowa)

„Twoje życie należy do mnie"

Nadprogram: Najnowsze aktualia ze świata i frontu. Początek seansów o godz. 15.30, 17.30 19.30 Kasa czynna od 12

FILHARMONIA Aušros Vartų 5 (Ostrobramska)

W niedzielę, 30.XI 1941 o godz. 14.30 — VIII KONCERT SYMFONICZNY. Dyrygent: Hieronim Waczinskas. Solista: A: Röslerls (cello). W programie: „Dzieła Prometeusza" L. van Beethovena, symfonia Haydna Nr 92, koncert L. Boccheriniego na wiolonczelę, preludium V Jokubenasa, tańce ludowe B. Bartoka. Bilety w cenie od 0.05 do 0.60 RM do nabycia codziennie w kasie Filharmonji od godz. 10—13 i od 17—19

Sala Białorus. Gimn. Aušros Vartų 2 (Ostrobramska)

Dnia 30 XI 1941 r. (niedziela) o godz. 15.30 odbędzie się

KONCERT poświęcony białoruskiej muzyce i pieśni ludowej

Udział w koncercie wezmą 1) Janka Markiewicz (niewidomy) — bas baryton; 2) Piotr Sulhak (art. dram.) — recytacje; 3) „Białoruski Chór Ludowy"

Przy fortepianie prof. dr. Tadeusz Szeligowski. Kierownictwo dyr. Piotra Roszczewicza. Bilety można nabyć w Białoruskim Narodowym Komitecie — Gedimino (d. Mickiewicza) 4—11 oraz w gimnazjum przed koncertem

„GRAŻYNA" — Nowo Wilejka

Szczęście mieszka obok

Nadprogram: Najnowsze aktualności ze świata i frontu. Początek seansów o godz. 17.00 19.00

„ALDONA" — Święciany

„Wieczorne melodie"

Film z życia Mozarta. Nadprogram: Przegląd aktualności z całego frontu. Początek seansów o godz. 17.00 i 19.00

Kupno i Sprzedaż

Bieliznę pościelową, kołdry, pierze kupuję. Pracownia kołder. Liejyklos (Ludwisarska) Nr. 4. —a

Beczki śledziowe sprzedam. Etmonų (Hetmańska) 3—4. Oglądać od godz. 10—14. 2826

Baterię anodową i żarówki kupię Aušros Vartų (Ostrobramska) 20. Warsztat.

Czajnik, płytkę i piecyk elektryczny sprzedam. Gedimino (d. Mickiewicza) 22-a—49. 2842

Do sprzedania stół jesionowy rozsuwany, jadalny, sukienka wełniana i bielizna pościelowa. Didžioji (Wielka) 44—9. 2853

Do sprzedania damski płaszcz foków, rozmiaru dużego Pylimo (Zawalna) 11 m. 3-a. godz. 13—17. 2862

Do sprzedania futro damskie — łapki karakułowe. Kalvarijų (Kalwaryjska) 25—13. 2850

Eleganckie futro męskie, mało używane do sprzedania, oglądać w godz. 14—15. Artilerijos (Artyleryjska) 18-—1. 2847

Firanki (duży rozmiar), krzesła, dywan, fotele biurowe, biurko, maszynę do pisania (polską), portiery, wagę do listów kupię. Wiadomość: „Wilner Zeitung". Gedimino g. (d. Mickiewicza) 21. 2772

Futro męskie na wysoką osobę średniej tuszy, wierzch suknowy koloru ciemnoszarego (marengo), spód nutrjowy, w bardzo dobrym stanie (prawie nowe) do sprzedania. Obejrzeć można w godz. 11—15. Gedimino (d. Mickiewicza) 22-A m. 38 z podwórza pierwsza sień na prawo parter. —g

Garsonkę wełnianą w b. dobrym stanie, koloru wrzos — sprzedam Pavasario (Wiosenna) 4—2. 2828

Głęboki wózek dziecinny do sprzedania Gedimino (d. Mickiewicza) 22-a—18 2381

Kupię maść leczniczą „Propidex" i antenę. Sniadeckių (Śniadeckich) 4—7.

Kupię książkę „A Christmas Carol" Charles Dickensa w oryginale, najchętniej w opracowaniu Kardarzewicza. Universiteto (Uniwersytecka) 4—23. 2845

Kupię materiał na pokrycie męskiego futra, rozmiar mtr 2.70 Oferty do adm. „Gońca" pod „Futro". 2874

Kupię książki w języku rosyjskim: zbiór dzieł Tołstoja, Dostojewskiego i in., również dzieła z rosyjskiej historii sztuki i literatury. Sniadeckių (Śniadeckich) 3—16, godz. 12—2. 2818

Kupię pianino oraz wełnę przędzoną wiejską lub inną. Oferty kierować do adm. „Gońca" pod „Halina". 2825

Kupię lub wynajmę stołeczki i krzesła nadające się do piwiarni, także kufle i inny podobny sprzęt. Potrzebna także kelnerka władająca litew. jęz. Zgłoszenia tylko w dniu 30-XI (w niedzielę) od godz. 12—18 Didžioji (Wielka) 5—23-a. 2830

Kupię garnitur ciemny lub materiał. Gedimino (d. Mickiewicza) 22-a—42. 2841

Kupię chromoniklinę, azbest, mikę. Gedimino (d. Mickiewicza) 22-a—49 2843

Kupię nogi z blatem do maszyny damskiej „Singer" oraz pantofle męskie Nr. 29 Palangos (d. Poznańska) 2—3-b, godz. 13—15. Wejście z ulicy jak do sklepu. 2840

Kupię aparat fotograficzny „Contax" oraz papier. Siemaszko, Gedimino (d. Mickiewicza) 5. —g

Kupuję różne części radiowe i elektryczne. Aušros Vartų (Ostrobramska) 20. Warsztat.

Kupię bieliznę damską wełnianą reformy, buty męskie z cholewami Nr. 38 i spodnie do butów. Raudondvario (Czerwonodworska) 8—4 2745

Kupię spodnie (briczesy) małego rozmiaru. Zgłoszenia kierować proszę do adm. „Gońca" pod „Z. S.". —g

Maszyna nożna do szycia „Singer" do sprzedania. Bonifratrų (Bonifraterska) 3—7 2855

Płaszcz damski czarny na popielicach, pióro wieczne sprzedam. Ėmaūsio (d. Lewy Piromont) 5—2 2863

Pracownia elektrotechniczna na Antokolu A. Puntažysa, kupuje materiał monterski, Lentupio (d. Niecała) 8, koło szpitala wojskowego. 2829

Płaszcz damski zimowy w dobrym stanie sprzedam. Ukmergės (Wiłkomierska) 26 m. 1 od godz. 15—19. 2848

Pianino, palto jesienne męskie i futro dachę — sprzedam. Žvirblių (Wróbla) 9—30. 2851

Sprzedam radio 4 lampowe Bugos (d. Koszykowa) 43—1. 2816

Sprzedam wojłoki męskie i damskie oraz wełnę wiejską. Mickievicziaus (d. T. Zana) 16-a m. 5 —g

Sprzedam piecyk kaflowy przenośny i płytkę. Vilniaus (Wileńska) 50, ogród. 2860

Sprzedaje się męskie futro prawie nowe, z karakułowym kołnierzem. Oglądać do godz. 16. Konarskio (Konarskiego) 8 m. 1. 2836

Sprzedam duży dywan, Tilto (Mostowa) 25—7, od g. 9—11, 14—16. 2818

Skórzaną kurtkę i spodnie z cienia podszewką sprzedam. Pylimo (Zawalna) 8—10. Oglądać od godz. 9—11. 2849

Sprzedam płytkę elektryczną, materac sprężynowy i prawie nowy męski garnitur, największy rozmiar. Subaczaus (Subocz) 53—4. 2838

Smoking i frak model 1939 na średni wzrost sprzedam. Traidenio (d. Litewska) 27—1 2844

Sprzedam pianino „Sommerfeld". Jezuitų (Jezuicka) 6 m. 6, w godz. 17—18 —g

Sprzedam: na eleganckie modne damskie futro fokowe, kompletny materiał pierwszorzędnej jakości w połowie uszyte (może być na wzrost wysoki lub średni). Jesionkę i ubranie męskie (wzrost średni), pantofle męskie Nr. 28 i 27 i maszynę do szycia, materiał na kurtkę i kołdrę zimową. Palangos (d. Poznańska) 2 m. 3-b, godz. 13—16. (Wejście z ulicy jak do sklepu). 2837

Sprzedam ubrania damskie i męskie, krzesła i inne drobiazgi Tilto (Mostowa) 23—3. 2859

Sprzedam piecyk żelazny „Thermon" duży dywan, kryształy dywaniki ze skóry dzieciej, męskie buciki, damski płaszcz zimowy i drobiazgi Tilto [Mostowa] 19—1. 2846

Sprzedam głęboki wózek dziecięcy w bardzo dobrym stanie Vytauto [Witoldowa] 7—4. 2868

Sprzedam kożuch długi, powleczony suknem. Dowiedzieć się: Siuvejų [Krawiecka] 11—1. 2857

Sprzedam płaszcz damski zimowy. Sierakauskio [Sierakowskiego] 25—14. 2821

Sprzedam jesionkę męską lustro papier, naczynia i inne rzeczy. Skapo [Skopówka] 4—10, od 10—12. 2812

Towaroznawstwo; Słownik towaroznawczo-przemysłowy [6 języków], sprzedaje autor: Mindaugo [d. Słowackiego] 17—3 od 15—16. 2817

Wózek dziecinny nowoczesny, w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia do Adm. „Gońca" pod „Wózek". 2852

Wagi stołowe kupię. Łaskawe oferty do Adm. „Gońca" pod „Wagi". 2834

Znaczki do zbiorów kupuje — Księgarnia Gebethner i Wolff, godz. 4—6 p. p. 273

Handel i Przemysł

Kosmos Radio Cz. Dagys, Wilno, Gedimino (d. Mickiewicza) 6. Oddział: Didžioji (Wielka) 23. Kupuje odbiorniki radiowe, radiosprzęt, elektryczne przyrządy pomiarowe i materiały instalacyjne.

Nauka i wychowanie

B. nauczyciel gimnazjalny udziela lekcyj: łacina, niemiecki, francuski, rosyjski, matematyka. Oferty do administr. „Gońca" pod „J. Ligenza". —g

Deutscher Unterricht. Koncesjonowany kurs. Grupy pięcioosobowe. Totorių (Tatarska) 5—1

Kursy kroju i szycia. Totorių (Tatarska) 5—1. 2870

Lekcji gry fortepianowej udziela nauczycielka z dyplomem konserw. peterab. i wieloletnią praktyką. Pavasario (Wiosenna) 4—2 2827

Nauczycielka—niemiecki, francuski, przygotowuje do szkół Totorių (Tatarska) 5—15 od 11—14 2836

PRACA

Dyplomowany ogrodnik, znający rolnictwo, chętnie przyjmie pracę na Białorusi. Mindaugo [d. Słowackiego] 17—10 2786

Laborantkę lub retuszerkę przyjmę natychmiast do pracy w zakładzie fotograficznym Didžioji (Wielka) 4—5, zakład fotograficzny A. Sołtanowicz —al

Nauczycielka niemieckiego i francuskiego poszukuje posady na wsi. Aušros Vartų (Ostrobramska) 15—8-a, od godz. 12—15 2876

Potrzebna profesorka (profesor) do przygotowania 2 ga dzieci 2 i 8 kl. gimnazjum. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Uczennica". 2815

Potrzebny chłopiec do terminu krawieckiego. B. Snieżko. r. Damaszevicziaus (d. Gimnazjalna) 4—1, g.

Poszukuję osoby która zajmie się chorą i gospodarstwem domowym na wsi. Kosciuszkos [Kościuszki] 12—4, godz. 9—14. 2856

Potrzebna panienka do początków nauczania dziewczynki siedmioletniej, do gospodarstwa domowego, koło Wilna. Lvovo [Lwowska] 7—5. 2822

Potrzebna uczciwa staruszka za utrzymanie do opieki i pół letniego dziecka. Liejyklos [Ludwisarska] 1—7.

Poszukuję młodego samotnego rolnika. Tilto [Mostowa] 23-5 2858

Potrzebna do pracowni trykotarskiej pracownica umiejąca biegle na drutach. Trenioto (Stara) 32—2 wejście z podwórza 2757

Wykwalifikowany administrator obejmie administrację majątku na Białorusi. Tizenhauzeno [Tyzenhauzowska] 2—17. 2785

RÓŻNE

AA) Podania tłumaczenia niemiecki i litewskie Vilniaus (Wileńska) 25—5 (wejście z frontu, u fotografa). 2367

A) Biuro podań do władz niemieckich Stephana-Arthura Manera. Jurgio (Świętojerska) 4—5 1107

E. Kumańska, Gedimino (d. Mickiewicza) 1—18. Pracownia fater, okryć damskich i sukien. —a

Ktoby wiedział o losie Kowzana Wilhelma s. Wacława, aresztowanego przez bolszewików 1941 r., a wywiezionego ze St. Wilejki dnia 24-IV. 41, proszony jest o powiadomienie matki pod adresem Užupio [Zarzecze] 17—4 2805

Podania, tłumaczenia i przepisywania na maszynie w językach niemieckim i litewskim. Aušros Vartų [Ostrobramska] 29—22. a

Pracownia eleganckich i ciepłych drewników znajduje się przy Šv. Ignoto (Św. Ignacego) 3—34. 2751

Podania tłumaczenia do władz w języku niemieckim i litewskim. Odminių (d. Garbarska) 1—26 róg d. Mickiewicza. 2559

W spółdzielni „Maistas" Ukmerges (Wiłkomierska), zgubiono torebkę damską, dowód osobisty sowiecki na nazwisko Anny Strucińskiej i inne drobne rzeczy i pieniądze, uprzejmie proszę znalazcę zwrócić tylko dokumenty Baltupio (Bołtupska) Nr 6. 2820

W marcu w Nowo-Wilejce na dworcu zgubiono igielniczkę z herbowym kamieniem. Znalazcę proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem, Pilies [Zamkowa] 15—5. 2799

Zginął kot czarny angora, 10 RM. wynagrodzenia temu, kto znajdzie lub powiadomi. Krokuvos [Krakowska] 41a—3. Roncewiczowa. 2861

Zgubioną paczuszkę dnia 28.XI., zawierającą niebieskie boderko na Trakų [Trocka], proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem. Basanavicziaus [d. W. Pohulanka] 41—21. 2833

Znaleziony zegarek w dzielnicy Snipiszki dnia 26 bm. zwrócę właścicielowi po dokładnym określeniu danych. Zgłaszać się. Slucko [Słucka] 6. w g. 16—17. 2837

Zgubiony dowód osobisty sowiecki i książki wojskowe, polska i sowiecka na nazwisko Antoniego Jawdo, zaśc. Gabryszki, gm. Mickuńskiej. proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: šv. Ignoto [św. Ignacego] 9—17. 2819

POKOJE

Pokój z wygodami do wynajęcia. Vytauto g. (Witoldowa) 12—6 —g

Pokój z wygodami do wynajęcia. Jatnavos (d. Piekiełko) 3—5 2866

Pokój umeblowany z używalnością kuchni do wynajęcia Algirdo (d. Piłsudskiego) 16—2 2796

5 RM. za wskazanie ciepłego mieszkania (pokój z kuchnią, elektryczność) w okolicach: Rasų (Rossa) i dworca kolejowego. Oferty do administracji „Gońca" pod „Staruszka". 2866

Matrymonialne

Dwie inteligentne, wysokie poznają takichże niezależnych panów. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Refleksje". 2832

Inteligentna panna lat 29, pozna kulturalnego pana do lat 35 polaka, szlachetnego charakteru. Zgłoszenia tylko poważne z fotografją, którą zwrócę, do Adm. „Gońca" pod „Towarzystwo 555". 2869

LEKARZE

Lekarz-dentysta **K. Gasperowicz** Leczenie, usuwanie. Zęby sztuczne. Przyjmuje od g. 10—13 i 16—18 Aušros Vartų (Ostrobram.) 25—9

Dr. **Janina Jurczenkowa** choroby skórne, weneryczne, kobiece. W Wilnie, Jogailos g-vė (Jagiellońska) 10—6. Przyjmuje od g. 15—17.

Dr. **Zygmunt Kudrewicz** Spec: weneryczne, skórne, syfilis i moczopłciowe. W Wilnie. Pilies (Zamkowa) 15. Przyjmuje od 8—10 i 15—20.

Dr. med. **K. ŁUKIEWICZ** Choroby Skórne i weneryczne Vilniaus (Wileńska) 28 m. 3, przyjmuje od godz. 14 — 18

Dr. med. **Gustaw Markiewicz** Choroby skórne i weneryczne Gedimino (d. Mickiewicza) 1—14 Przyjmuje od 8 — 10, 13.30 — 15 (16.30—10-tej

Prof. dr. **Tadeusz Pawlas** Choroby skórne i weneryczne. Radvilaitės (d. Królewska) 6—1 Przyjmuje od g. 2—3 pp

Lekarz-dentysta **Władysław Pasiński** wznowił przyjęcia chorych. Jogailos (Jagiellońska) 8—1 6

Dr. med. **Wiktor Pieskow** choroby nerwowe i wewnętrzne. Jogailos (Jagiellońska) 3/7 — 15 Godz. przyjęć: 12—13 i 16—17.

Dr. **K. Pigułewski** b. starszy asyst. kliniki U. S. B. Choroby uszu, nosa i gardła Połocko (Połocka) 14—1. Przyjm. codz. 9.30—10.30 i 15—17

Dr. **W. Wołodźko** choroby skórne i weneryczne. godz. 8—10 i 14—17. Pylimo (Zawalna) 22

AKUSZERKI

Marja Laknerowa przyjmuje od 9 rano do 7 w. J. Jasinskio (Jasińskiego) 7—5

W. Śmiałowska Pilies g. (Zamkowa) 26—6

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedymina 11-a (I piętro). Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10—15. Redaktor przyjmuje od 12—14. Administracja czynna od 9—17 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: Wiersz milimetr. 1 szpalt. na 4 str.—10 fen. Drobne do 10 słów—1 RM., następne słowo—5 fen., 1 wiersz w kronice—30 fen., matrymonialne—10 fen. za wyraz, litera tłustego druku w ogłoszeniach drobnych — 5 fen., poszukującym pracy 50% rabatu. Za podanie adresu do Administracji — 30 fen. Stronica ma 8 szpalt. Admin. nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Auszra" w Wilnie

Wydawca — redaktor: Czesław Ancerewicz.